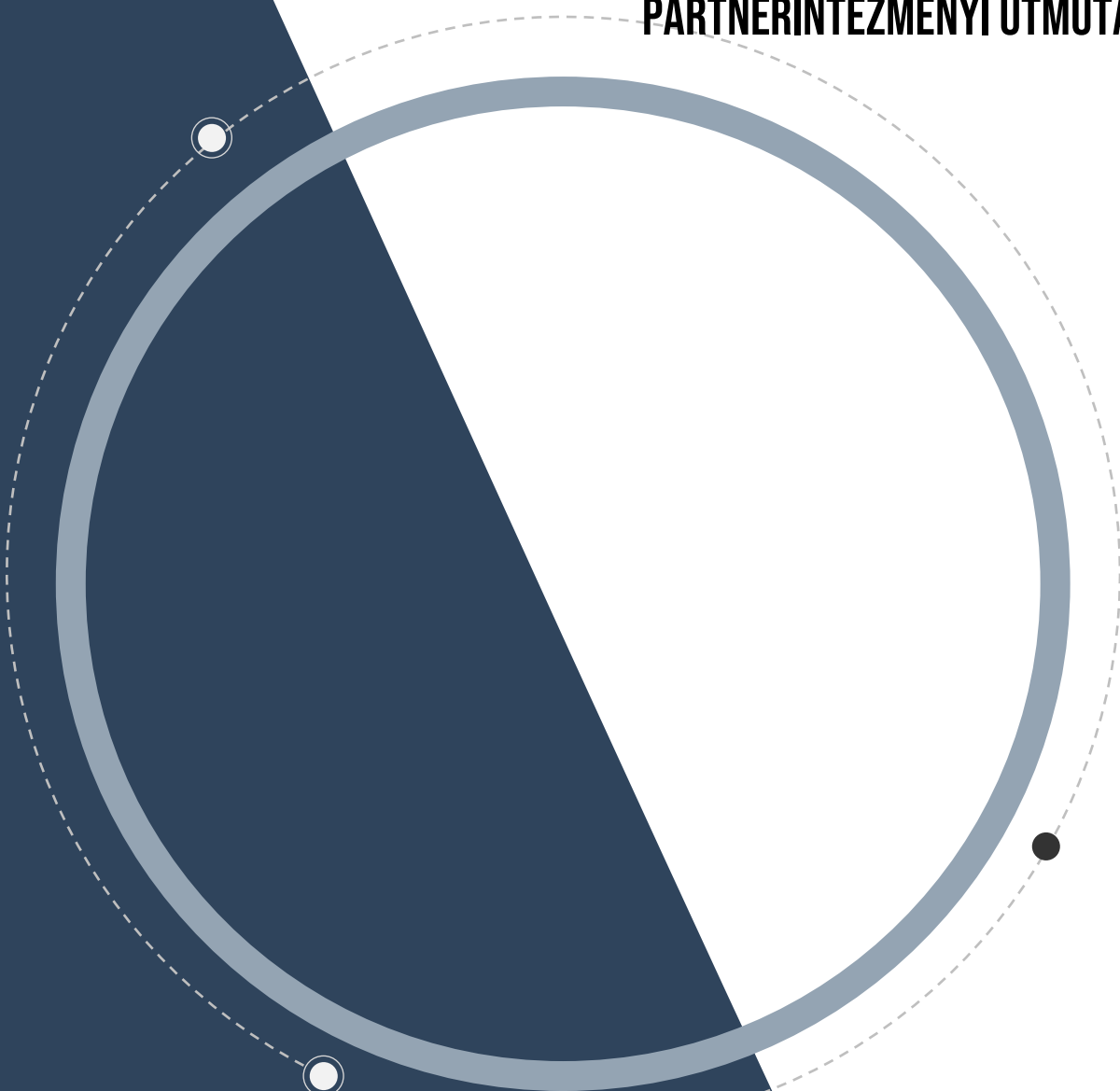

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2.
ISKOLÁK ÉS TANULÓ KÖZÖSSÉGEK
PARTNERINTÉZMÉNYI ÚTMUTATÓ

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2. – ISKOLÁK ÉS TANULÓ KÖZÖSSÉGEK

PARTNERINTÉZMÉNYI ÚTMUTATÓ

Szerkesztő: Czető Krisztina – Rapos Nóra

Szerzők: Lénárd Sándor, Czető Krisztina

A kidolgozás folyamatában részt vett: Bajzáth Angéla, Czető Krisztina, Eszes Fruzsina, Kormos Kevin, Koós Ildikó, Lénárd Sándor, Péter Petra, Rapos Nóra, Tókos Katalin, Solymosi Katalin, Szabó Lilla, Szivák Judit, Vincze Beatrix

TARTALOMJEGYZÉK

A pályaszocializációs gyakorlatokról.....	4
A 2. pályaszocializációs gyakorlatról: forma, ütemezés	5
A 2. pályaszocializációs gyakorlatok menetrendje	9
A 2. pályaszocializációs gyakorlat intézményi feladatai.....	21
A féléves munka feladatai	23
Sablonok az iskolai terepmunkához	25

A pályaszocializációs gyakorlatokról

A pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat tartalmát és célját a tanárképzés [képzési és kimeneti követelményei](#) fogalmazzák meg. A gyakorlatok célja, hogy a „hallgatók tanári nézőpontból megfigyeljék az iskola világát, megfigyeljék az intézményi környezetet, infrastruktúrát, különböző iskolatípusokban tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola mint szervezet, mint munkahely működéséről, a visszajelzések alapján képet formáljanak saját pályaalakulásukról.”

CÉLOK

Az első pályaszocializációs gyakorlat kiemelt célja, hogy a hallgató:

- tapasztalatot szerezzen az iskolai jelenségek tanári nézőpontból történő értelmezéséhez,
- különböző intézményi és tanári gyakorlatokat megismerve, értelmezve megfogalmazza saját pedagógiai tapasztalatait, viszonyulását, tanári szerepértelmezését.

A képzés során a hallgatók három pályaszocializációs gyakorlaton vesznek részt, az osztatlan tanári képzésben optimálisan a képzés 2., 3. és 4. félévében.

2. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 1. – Tanárleszek

3. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanuló közösségek

4. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 3. – A csoportfolyamatok pszichológiája

1 A 2. pályaszocializációs gyakorlatról: forma, ütemezés

A 2. PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT ALAPVETŐ JELLEMZŐI

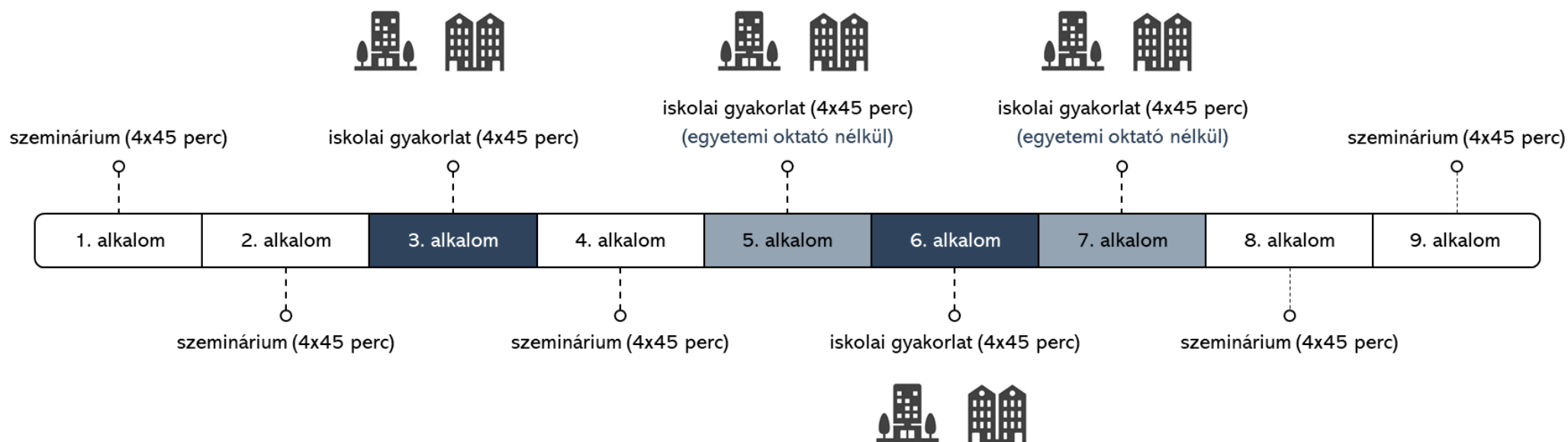
A gyakorlat kreditértéke:	<ul style="list-style-type: none">• 4 kredit
A mintatanterv szerinti féléve:	<ul style="list-style-type: none">• 3. félév
Hallgatói óraterhelés:	<ul style="list-style-type: none">• 16 óra gyakorlat (intézményben) + 20 óra kísérő szeminárium (egyetemen)
A gyakorlat helyszíne:	<ul style="list-style-type: none">• Négy alkalommal, a szemináriumi csoport fele (12-13 fő) egy - egy fogadó tanárnál az általános iskolában
A szeminárium helyszíne:	<ul style="list-style-type: none">• az egyetem épülete
Órarendi hirdetés:	<ul style="list-style-type: none">• heti 4 órás sávban, kéthetente, 12.00-16.00 és két alkalommal az ellenkező héten 12.00 – 16.00 között (5 és a 7. alkalom)
A szemináriumi csoport létszáma:	<ul style="list-style-type: none">• 22-25 fő, vegyes szakterülettel.

A második pályaszocializációs gyakorlat célja, hogy a hallgatók iskolában, tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon, már tanári nézőpontból figyeljék meg az iskola világát, az intézményi környezetet, az infrastruktúrát, illetve iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola különböző közösségeiről. Fontos cél, hogy a hallgatók megismerjék az iskola társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső és belső kapcsolatrendszeit, illetve ennek a tanári munkára és pedagógusszerepre gyakorolt hatását, következményeit.

A *Pályaszocializációs gyakorlat 2. - Iskolák és tanuló közösségek* tárgy teljesítése (optimális esetben) a képzés elején, a képzés harmadik félévében történik. A kurzus a második pályaszocializációs gyakorlatot és szemináriumi munkát ötvözi, mely az iskolai terepmunka során szerzett tapasztalatok feldolgozását segíti. Az intézményi gyakorlatok a *Pályaszocializációs gyakorlat 2.* teljesítéséhez kötődnek, míg a szemináriumi kontaktórák az *Iskolák és tanuló közösségek* szeminárium teljesítéséhez kapcsolódnak. A gyakorlaton és a szemináriumon végzett munka szorosan összefonódik, a hallgató egy tárgyként teljesíti őket. A gyakorlatok során a hallgatók az általános iskolák mindennapjaiba kapnak betekintést csoportos és egyénileg szervezett látogatások alkalmával. Optimálisan ez a pályaszocializációs gyakorlat két általános iskolában történik csoportbontásban, két 12-13 fős csoportban. Szükség esetén megvalósítható egy iskolában is, de ebben az esetben is mindenképp két gyakorlatot támogató kolléga közreműködése szükséges a kurzus bontott csoportjai (12-13 fő) miatt. Egy-egy csoport tagjai minden alkalommal ugyanabba az intézménybe látogatnak. A gyakorlat 16 kontaktórási időkeretéből 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páros héten, 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páratlan héten kell teljesíteni.

A félév során a hallgató minden iskolai gyakorlatot egy adott intézményben teljesít, továbbá a csoportbontás miatt az oktató egy alkalommal tudja elkísérni a hallgatókat (tervezetten) a féléves munka harmadik vagy hatodik alkalmán, míg a további gyakorlati alkalmakat a hallgatók önállóan, az iskolában kijelölt kolléga szoros szakmai támogatásával végzik.

A féléves munka ütemezése:

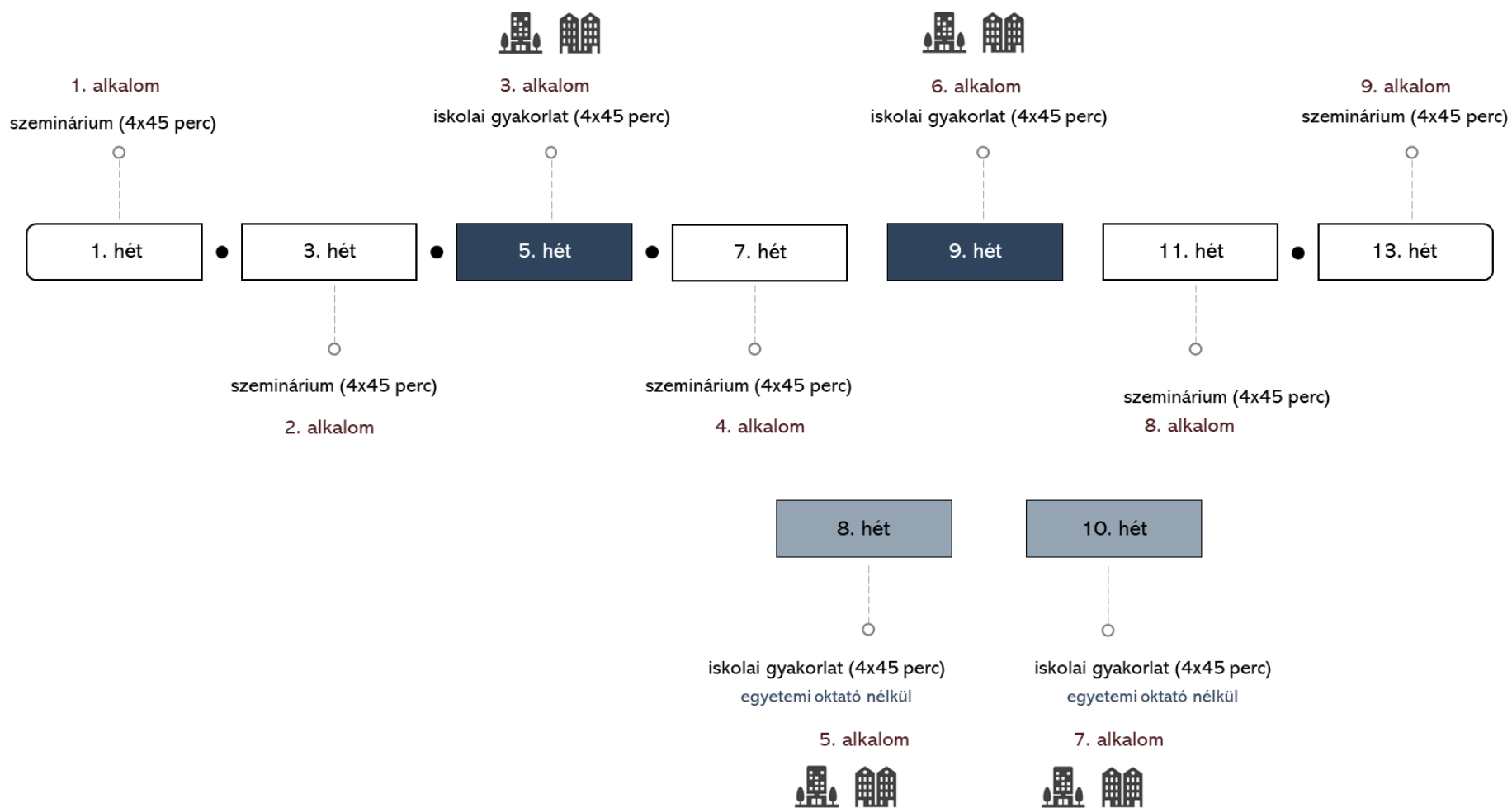
A kurzus alapvetően kéthetente ismétlődik, kivéve az ötödik, hatodik és hetedik alkalommal jelölt iskolai gyakorlatokat. Az ábrán a kurzus alkalmaihoz kapcsolódó féléves munka elosztását látja.

Az alkalom itt a szemináriumi munkát és az iskolalátogatási gyakorlatot jelöli. A kurzus első, második, negyedik, nyolcadik és kilencedik alkalmán a hallgatók az egyetemen szemináriumi munkát végeznek az oktatóval, míg a harmadik, ötödik, hatodik és hetedik alkalommal külső helyszínen lesznek,

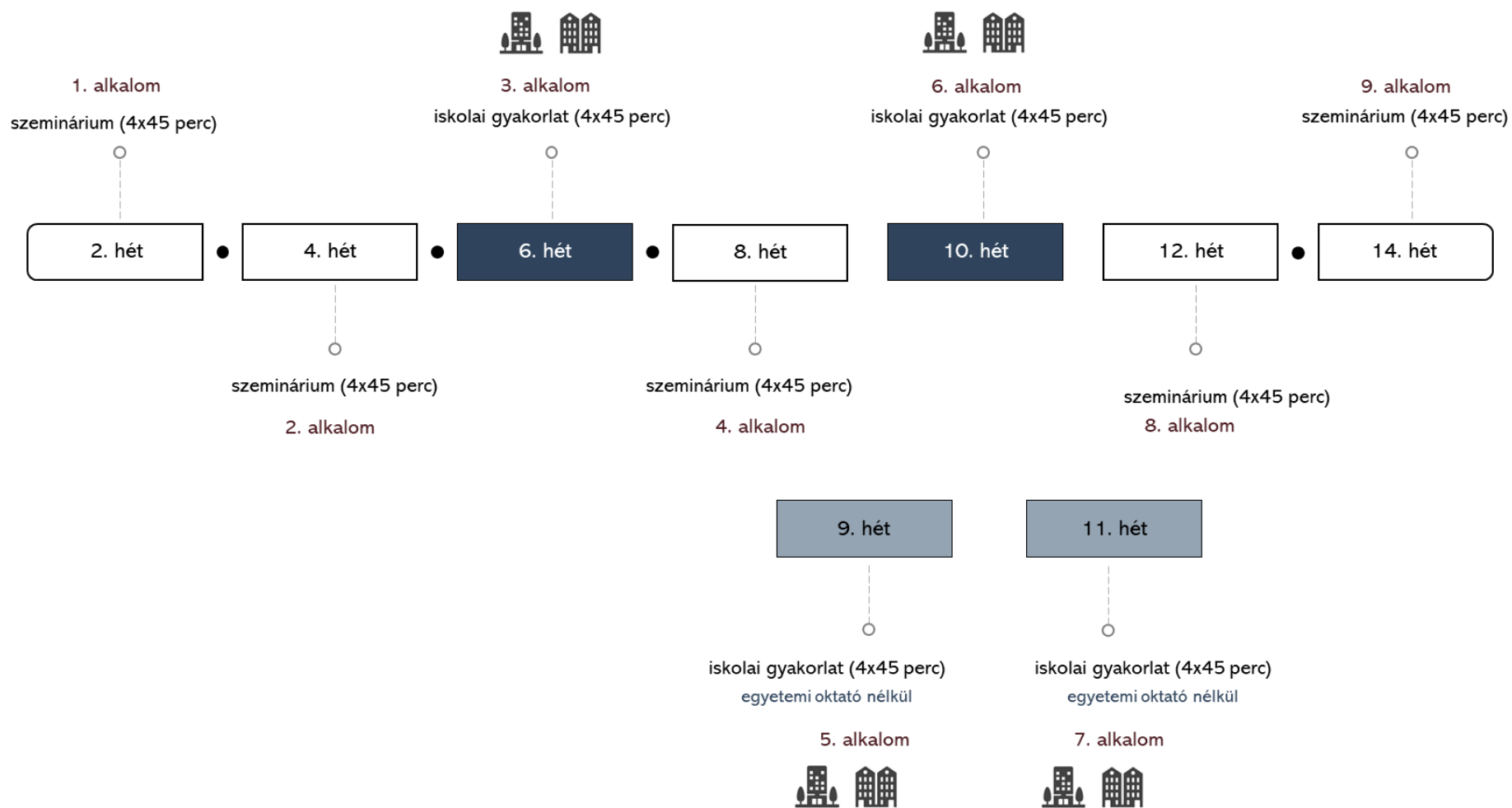
ekkor vesznek részt a szervezett, csoportos látogatásokon az oktatóval, illetve egyénileg.

Az iskolai gyakorlatokat a szeminárium résztvevői csoportbontásban - optimálisan két 12-13 fős csoportban teljesítik. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a féléves munka páros és páratlan heti ütemezését a következő ábrákon tekintheti meg.

Páratlan heti féléves munka:

Páros heti féléves munka:

1. iskolai gyakorlat: Fókuszban az osztályfőnöki munka

Ennek az iskolalátogatási alkalomnak a középpontjában a pedagógusok közösségfejlesztő munkájának, ezen belül is az osztályfőnöki munka komplexitásának megismerése áll. Az intézményi bemutatkozás elsősorban az iskolai közösségi nevelő munkájának, tanórai és tanórán kívüli lehetőségeinek, megvalósítási gyakorlatának megismerésére fókuszál. Az iskola bemutató előadását követően az adott csoport (12-13 fő) egy (vagy több párhuzamos) osztályfőnöki órán vesz részt, melyet egy szakmai megbeszélés követ az osztályfőnöki munka feladatairól, kihívásairól, dilemmáiról, az órán látottakkal kapcsolatos kérdések megvitatásáról. A látogatás zárásaként a hallgatók megtervezik a következő látogatások egyéni és kiscsoportos feladatait, időpontjait.

1. óra: Intézménybemutató: (vezető / helyettes) – minden hallgató

Az iskola vezetése, vagy megbízottja tart egy bevezető előadást, melyben elhelyezi az iskolát a helyi környezetben, bemutatja azokat a kihívásokat, amelyekre az adott intézménynek reagálnia kell, kiemeli az iskola legfontosabb nevelési céljait, felvállalt értékeit, pedagógiai krédóját. Fontos, hogy az előadásban bemutatásra kerüljön, hogy milyen szocioökonómiai háttérű szülők gyerekeivel foglalkoznak ebben az iskolában a pedagógusok, hogyan alakítja ez az iskolai nevelési célokat, pedagógiai elveket, hogyan jelenik meg ez a közösségfejlesztő és személyiségformáló tevékenységekben, az iskola mindennapjaiban. Fontos bemutatni, milyen jó megoldásai, módszerei vannak az intézménynek az osztályfőnöki tevékenység, az iskolai rendezvények, a tanórán kívüli tevékenységek szervezésére. Az intézménylátogatás célja, hogy a pedagógusok tanórán kívüli munkája, a diákként sokszor nem látható feladatai is feltáruljanak a tanárszakos egyetemi hallgatók előtt, ezért szükséges kitérni arra, hogy a tanároknak milyen feladatai vannak a nevelési-oktatási célok elérése érdekében, milyen speciális elvárások fogalmazódnak meg velük szemben az adott intézményben.

Az előadás legfontosabb fókuszai:

→ az iskola helyzete, értékei, sajátosságai, a szülői háttér

→ a társadalmi kontextus hogyan befolyásolja az iskola meghatározó értékeit, közösségformáló szerepét

→ az iskola közösségformáló szerepe a tanórákon és a tanórán kívül, iskolai és iskolán kívüli programok keretében

→ a pedagógusok közösségformáló és személyiségformáló feladatai szaktanárként és osztályfőnökként

→ az iskola mint tanulási környezet

Az intézményt bemutató előadáshoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az iskolalátogatás előtt megismerik az intézmény legfontosabb értékeit, nevelői munkáját a pedagógiai program, a honlap alapján
- jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit a terepnaplóban rögzítenek.

2. óra: Óralátogatás osztályfőnöki órákon – kisebb hallgatói csoportok

Ezen a gyakorlaton másodévfolyamos hallgatók vesznek részt, akik már legalább három intézménylátogatáson és óralátogatáson voltak az előző tanévben, különböző szakórákon, vegyesen. Optimális esetben az iskolának két párhuzamosan futó „bemutató osztályfőnöki órát” kell szervezni az adott napon a felső tagozaton a 6. órában. Fontos, hogy a hallgatók olyan „Osztályfőnöki” vagy „Közösségi nevelés” órán vehessenek részt, mely az adott iskolában órarendbe építve van jelen és a célja a közösségi nevelés, személyiségformálás. Jól megfigyelhető legyen az a pedagógiai munka, amit az osztályfőnökök tanóra keretei között végeznek. Az osztályfőnöki óralátogatás legfontosabb célja, hogy a hallgatónak legyen lehetősége megosztani a tanórai megfigyeléseit, észrevételeit az órát tartó pedagógussal, aki reflektálva a felmerült dilemmákra, kérdésekre segíti a hallgatók tanulását. Ezért előnyös úgy szervezni az iskolalátogatási napot, hogy legalább a bemutató órát követő szünetben, optimális esetben a bemutató órát követő tanórán megvalósulhasson ez a beszélgetés.

A „látogatott osztályfőnöki órák” legfontosabb jellemzői:

→ két párhuzamos, felső tagozatos osztályfőnöki óra

→ az iskola nevelési céljainak, közösségfejlesztő gyakorlatának tanórai megvalósulása legyen megfigyelhető

→ az osztályfőnöki tanórai munka legyen megfigyelhető

→ az órát követő szünetben legyen mód kötetlen beszélgetésre az órát tartó osztályfőnök és a hallgatók között

A látogatott órákhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az óralátogatás alatt megfigyeléseket végeznek, amit a terepnaplóban, megadott sablonban rögzítenek
- a megfigyelési szempontok:
 - tanulási környezet (az osztályterem), a diákok hangulata, viselkedése,
 - alkalmazott módszerek (játékok, munkaformák, tanulói aktivitás)
 - mi tetszett az osztályfőnök tevékenységében, indoklással (szituációk, esetek)
 - kérdések megfogalmazása írásban az órán látottakkal kapcsolatban.

3. óra: Megbeszélés - interjú (vezető /helyettes és osztályfőnök) – minden hallgató

Ennek az órának az első részében lesz mód a hallgatóknak megosztani a tapasztalataikat egymással, az iskola vezetésével, a jelenlévő pedagógusokkal arról, hogy az osztályfőnöki órákon mit tapasztaltak, milyen jó megoldásokat, tanári tevékenységeket láttak, miben érezték az iskolai értékek, nevelési célok megjelenését, válaszokat kaphatnak a felmerült kérdéseikre, dilemmáikra. Az óra nagyobb részében beszélgetés keretében kerül sor az osztályfőnöki munka feltérképezésére. Fontos, hogy a megbeszélésre behívott tanár (véltetően valamelyik „látogatott órát” tartó osztályfőnök) előzetesen felkészül, átgondolja, hogy melyek a legfontosabb feladatai. Elsősorban az osztályfőnöki munkakör legjellemzőbb feladatait kellene összegezni, kiegészítve azokkal az esetleges speciális feladatokkal, melyek az adott iskolára jellemzők. A hallgatók előzetesen készülnek kérdésekkel, amit a tanár elmondott gondolataihoz kapcsolódva tesznek fel.

A csoportos megbeszélés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók megoszthatják tapasztalataikat az óráról egymással, kollégákkal

→ egy tanár a hallgatók kérdései mentén részletesen bemutatja egy osztályfőnök komplex tevékenységét, az adott intézményben lévő speciális feladatokkal, aktuális dilemmáival kiegészítve

→ a hallgatók megoszthatják kérdéseiket, dilemmáikat a pedagógusok nevelői munkájával kapcsolatban

→ legyen mód kötetlen beszélgetésre a diákokkal a szünetben

A megbeszéléshez, csoportos interjúhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók a megbeszélésen kérdeznek, visszajelzéseket adnak és a legfontosabb tapasztalataikat rögzítik a terepnaplóban
- jegyzeteket készítenek a pedagógusok komplex feladatköréről.

4. óra: A hallgatók kiscsoportos / egyéni feladatainak átbeszélése, rögzítése

A látogatás zárásaként, a negyedik órában a hallgatóknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a támogató pedagógussal közösen megtervezzék a következő látogatások egyéni és kiscsoportos feladatait, időpontjait.

Az előkészítés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók kisebb csoportokban átbeszélik és véglegesítik az iskolai gyakorlat feladatait, időpontjait

→ pontosítják, hogy melyik kiscsoport milyen iskolai, tanórán kívüli tevékenységeket fog részletesebben megismerni, mely csoportokban fognak tevékenységet végezni

→ rögzítik azt is, hogy a hallgatók közül ki tud az órarendi órán kívüli időpontokban is iskolai rendezvényeken részt venni

A tervezéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- beszélgetést folytatnak kiscsoportokban az intézmény munkatársaival a lehetőségekről
- a hallgatók írásban rögzítik a konkrét csoportos feladataikat és hozzá kapcsolják az intézménylátogatási időpontokhoz

2. iskolai gyakorlat: Fókuszban a pedagógusok szakmai közössége

A második intézménylátogatás egyik fele a pedagógusok szakmai együttműködésére, az iskolán belül működő tanuló szakmai közösségek megismerésére fókuszál. Ennek keretében a hallgatók kisebb csoportokban részt vesznek szakmai beszélgetéseken, értekezleteken, tudásmegosztó alkalmakon, szakmai rendezvényeken. Ezekon megfigyelőként vesznek részt, majd kérdéseket tehetnek fel, megoszthatják tapasztalataikat a pedagógusokkal.

A látogatás másik felében kiscsoportban hospitálnak (például: iskolai rendezvényeken, tanórán kívüli foglalkozásokon, szakkörön, DÖK ülésen, vagy napköziben. A hospitálás során elsősorban abban a tanulói csoportban, ahol a következő alkalommal valamilyen aktív tevékenységet fognak közösen végezni a diákokkal. Ez lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása).

1-2. óra: Pedagógusok együttműködése: (vezető / koordináló tanár)

Az iskola részéről a fogadó kolléga tart egy rövid előadást arról, hogy milyen szakmai műhelyek, pedagógusi közösségek működnek jelenleg az iskolában, majd az előre megbeszélte menetrend szerint a hallgatók kisebb csoportokban (3-4 fő), megfigyelőként vesznek részt értekezleteken, szakmai megbeszéléseken stb. A látogatás célja, hogy a hallgatók számára láthatóvá váljon, hogy az adott iskolában milyen módjai vannak a tanárok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, közös tanulásának. Lehetőség szerint párhuzamosan több ilyen alkalmat jó szervezni, amelyeken a hallgatók – az etikai szabályok betartása mellett – résztvevő megfigyelőként vehetnének részt. Fontos, hogy a tanárjelöltek működés, munka közben láthassanak tanári szakmai közösségeket, ezért az iskola feladata, hogy a hallgatók látogatásának idejére szervezzen ilyen alkalmakat, vagy egyeztessen az adott hallgatói kiscsoporttal (3-4 fő) egy vállalható másik időpontot. Ilyen alkalom lehet például: tantestületi értekező, osztályfőnöki munkaközösségi értekező, vezetői értekező, esetmegbeszélés, team ülés, pályázati megbeszélés, továbbképzés stb.

Az előadás, irányított beszélgetés legfontosabb fókuszai:

→ a pedagógusok együttműködésének iskolai formái

→ formális közösségek (vezetés, munkaközösségek, egyéb)

→ informális közösségek, a pedagógusok közösségei

→ tanuló szakmai közösségek az iskolában

→ a tudásmegosztás fórumai, platformjai

Az előadáshoz, irányított beszélgetéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a beszélgetés alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit a terepnaplóban rögzítenek
- a szakmai megbeszéléseken, értekezleteken megfigyelőként vesznek részt és írásban rögzítik tapasztalataikat

3-4. óra: Tanórán kívüli tanulói tevékenység megfigyelése

A látogatás másik felében a hallgatók kisebb csoportokban hospitálnak olyan iskolai programon, tanórán kívüli foglalkozásokon, ahol a következő alkalommal 15-20 percben valamilyen tanulói tevékenységet ők fognak szervezni, irányítani tanári felügyelet mellett. (Ilyen alkalom lehet például iskolai rendezvény, tanórán kívüli foglalkozás, szakkör, DÖK ülés, udvari játék, vetélkedő, verseny, iskolanap, tanulószoba vagy akár a napközi. Az aktív tevékenység lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása.) Fontos lenne tehát, hogy a hallgatók ez alkalommal kicsit közelebről is megismerkedhessenek azokkal a diákokkal, akikkel a következő alkalommal dolgoznak/együttműködnek. A foglalkozást követően át kell beszélni, hogy milyen tevékenység irányítására lesz mód a következő alkalommal, mivel készüljenek, mit tervezzenek a hallgatók.

A tanórán kívüli tevékenység hallgatói hospitálásához kapcsolódó feladatok:

→ 3-4 párhuzamos tevékenység megszervezése, amit a hallgatók kisebb csoportjai meg tudnak látogatni

→ lehetőséget kell teremteni a diákokkal való ismerkedésre

→ a gyakorlatot követően tapasztalatok megosztása

→ közös készülés a következő alkalomra, milyen feladatokkal készüljenek a hallgatók kiscsoportjai

A hospitáláshoz és a megbeszéléshöz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hospitálás alatt jegyzeteket készítenek a hallgatók és megismerkednek a diákokkal
- a megbeszéléseken rögzítik, hogy milyen tevékenységeket fognak végezni a hallgatói csoportok a diákokkal

3. iskolai gyakorlat: Fókuszban az iskola és a szülő kapcsolata

A harmadik intézménylátogatás egyik fele a pedagógusok és szülők együttműködésére, kapcsolattartásuk eredményes formáira fókuszál. A hallgatók megismerkednek azzal, hogy a pedagógusoknak milyen konkrét feladataik vannak a szülőkkel való együttműködés terén, ehhez megfigyeléseket, beszélgetéseket folytatnak tanárokkal, szülőkkel.

A látogatás másik felében kiscsoportban valamilyen előre egyeztetett és megtervezett tevékenységet végeznek a diákokkal (például egy-egy játék, gyakorlat, módszer kipróbálása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása). A gyakorlatot követően ezt átbeszélük az iskolai pedagógussal és az egyetemi oktatóval.

Az intézménylátogatáson belül a blokkok természetesen rugalmasan alakíthatók, így például a második iskolalátogatási alkalomra javasolt, a tanári együttműködésről szóló megfigyelés felcserélhető a harmadik alkalomra ajánlott szülői kapcsolattartás témakörének feldolgozásával.

1-2. óra: Iskola és a szülők kapcsolata: (vezető / koordináló tanár)

Az iskola részéről a fogadó kolléga tart egy rövid előadást arról, hogy milyen formában, módszerekkel, eszközökkel, milyen platformokon tartja az iskola, a pedagógusok a kapcsolatot a diákok szüleivel. A hallgatók – lehetőség szerint kisebb csoportokban – megismerkednek azzal, hogyan készülnek fel a tanárok a szülői értekezletre, fogadóórára, családlátogatásra, hogyan tartják a szülőkkel a kapcsolatot a szülői munkaközösségen, digitális szülői fórumokon, levelezőlistán, KRÉTA rendszeren keresztül. Amennyiben lehetőség van rá, a hallgatók részt is vehetnek ilyen eseményeken (például fogadóóra, szülői értekezlet), megismerkedhetnek a szülők képviselőivel.

Az előadás, irányított beszélgetés legfontosabb fókuszai:

→ a szülők és az iskola kapcsolattartási formái

→ formális és informális módszerek (fogadóóra, szülői értekezlet, családlátogatás, kirándulás, szülői est, stb.)

→ KRÉTA rendszer, digitális felület használata (közösségi média, moodle, teams, stb.)

→ a pedagógusok lehetőségei, kötelességei a szülőkkel való kapcsolattartás terén

→ Szülői Munkaközösség

Az előadáshoz, irányított beszélgetéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a beszélgetés alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit a terepnaplóban rögzítenek
- a szakmai megbeszéléseken, értekezleteken megfigyelőként vesznek részt és írásban rögzítik tapasztalataikat

3-4. óra: Tanórán kívüli tanulói tevékenység irányítása, szervezése, vezetése

A látogatás másik felében a hallgatók kisebb csoportban tanórán kívüli foglalkozásokon 15-20 percen valamilyen tanulói tevékenységet szerveznek, irányítanak. Azokba a diákközösségekbe, csoportokba kapcsolódnak be valamilyen feladattal, amellyel a korábbi alkalmak során már megismerkedtek. Az aktív tevékenység lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása. Lehetőség szerint ezt az előre megtervezett gyakorlatot, foglalkozásrészletet a diákokkal megvalósítják, de ha erre nem nyílik mód, akkor részletesen átbeszéljük a hallgatókat támogató tanárral, egyetemi oktatóval. A megtartott foglalkozást követően közösen értékelik a tapasztalatokat.

A tanórán kívüli tevékenységbe való hallgatói bekapcsolódáshoz tartozó feladatok:

→ 3-4 párhuzamos tevékenység megszervezése, ahol a hallgatók kisebb csoportjai feladatot végeznek az iskola tanulóival

→ a kipróbálás hiányában az elkészített foglalkozásterv részletes megbeszélése

→ a gyakorlatot követően tapasztalatok megosztása

→ lehetőség szerint visszajelzés kérése, beszélgetés a diákokkal

Az hospitáláshoz és a megbeszéléshöz kapcsolódó hallgatói feladatok

- az előre írásban elkészített terv alapján a foglalkozás megtartása
- a foglalkozást követő megbeszélésen elhangzottak rögzítése, reflexió

4. iskolai gyakorlat: Fókuszban a szaktanári munka a közösségben

A negyedik intézménylátogatás középpontjában a szakmai közösségben végzett szaktanári munka megismerése áll, ezért ez alkalommal a hallgatók a szakjuk szerinti csoportokba rendeződve vesznek részt a foglalkozásokon. Az első óra egy előkészítő foglalkozás, ahol az adott osztályt jellemző sajátosságok és ez alapján a tárgy tanításának jellemzői kerülnek bemutatásra. Itt szóba kerül a szakterülethez kapcsolódó munkaközösség szerepe, feladatai, a különböző szaktanárok együttműködésének lehetőségei. A második órában az azonos szakos hallgatók közösen vesznek részt szakos órán, melyet az órát követő közös megbeszélés zár le.

A látogatás utolsó részében az iskola érintett tanárai adnak visszajelzést a hallgatóknak: itt közös tapasztalat megosztására kerül sor, ezzel zárva az intézménylátogatás négy alkalmát.

Annak a hallgatónak, akinek az adott iskolában nem található olyan tanóra, ami megfelel a szakpárjának, a Tanárképző Központ külön időpontban szervez szakos óralátogatást egy másik intézményben. Ennek a hallgatónak a negyedik gyakorlata ott kerül teljesítésre.

1. óra: Előkészítő foglalkozás – minden hallgató

Az iskola adott szakos tanára tart bevezető megbeszélést, melyben részletesen bemutatja, hogyan készül egy szaktanár egy adott osztályban egy szakos tanóra megtartására.

A legfontosabb szempontok:

- Milyen dokumentumok, iskola szabályok segítik a szaktanár tervező munkáját, mi a szerepe és feladata a műveltségterületi munkaközösségnek, miben egyeztetnek a szaktanárok?
- Hogyan ismeri meg a szaktanár egy adott osztály tanulóit, hogyan tudja a diákok, az adott csoport jellemző sajátosságait, szükségleteit figyelembe venni a felkészülése során?
- Milyen jó módszerei vannak a differenciálásra, a különböző tanulási eredmények megfogalmazására, az eltérő tanulási utak hatékony támogatására?
- Mi segíti, mi gátolja a szaktanár felkészülését, munkáját? Amennyiben van külön szertár, szaktananterem, akkor ennek szerepét is érdemes kiemelni, megmutatni.

Az előkészítő foglalkozás legfontosabb fókuszai:

→ a szaktanári munkát meghatározó dokumentumok (NAT, PP, HTT, egyéb)

→ a szaktanárok együttműködése a munkaközösségben

→ a szaktanárok együttműködése az osztályfőnökkel, az egyes osztályokban tanító többi tanárral és a diákok szüleivel

→ az osztályok megismerésének módszerei szaktanárként

→ konkrét osztályra, tanórára való felkészülés feladatai, a tanórai differenciálás gyakorlati megvalósítása

Az intézményt bemutató előadáshoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az előadás alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit a terepnaplóban rögzítenek
- aktív beszélgetés a szaktanárral

2. óra: óralátogatás szakórákon – kisebb hallgatói csoportok

Az iskolának több párhuzamosan futó, eltérő szakterületű „bemutató órát” kell szervezni az adott napon a felső tagozaton a 6. órában. Az lenne fontos, hogy a hallgatók az egyik szakkörüknek megfelelő szakos vagy műveltségterületi szakórán vehessenek részt kicsi csoportban. Jól megfigyelhető legyen a szaktanár osztálytermi, tanórai munkája, a tananyag és az alkalmazott módszerek adott osztályra való alkalmazása, adaptálása. Ezért előnyös úgy szervezni az iskolai napot, hogy a tanórát követő szünetben (optimális esetben a következő órai megbeszélésen) legyen módja a hallgatóknak beszélgetni az órát tartó szaktanárral. Ennek a legfontosabb célja, hogy a tanórai megfigyeléseit, észrevételeit megoszthassa azzal a kollégával, aki az órát tartotta és mód nyíljon a pedagógusnak is arra, hogy reflektáljon a felmerült dilemmákra, hallgatói kérdésekre.

A hospitált „szaktárgyi tanórák” legfontosabb jellemzői:

→ több párhuzamos, a hallgatók szakjainak megfelelő felső tagozatos szakos tanóra megszervezése

→ a szaktárgy sajátosságait bemutó szakóra

→ az osztály jellemzőire, a tanulók szükségleteire építő, differenciáló módszereket, munkaformák alkalmazása

→ az órát követő szünetben, megbeszélésen legyen mód kötetlen beszélgetésre az órát tartó tanár és a hallgatók között

A látogatott órákhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az óralátogatás alatt megfigyeléseket végeznek, amit a terepnaplóban, megadott sablonban rögzítenek
- a megfigyelési szempontok:
 - tanulási környezet (az osztályterem), a diákok hangulata, viselkedése,
 - a szakterület jellegzetességeinek megjelenése az órán,
 - alkalmazott módszerek (játékok, munkaformák, tanulói aktivitás),
 - mi tetszett a szaktanár tevékenységében, indoklással (szituációk, esetek),
 - kérdések megfogalmazása írásban az órán látottakkal kapcsolatban.

3. óra: Megbeszélés az órát tartó szaktanárokkal

A tanórát követő szünetekben és ebben az órában nyílik módja a hallgatóknak megosztani a tapasztalataikat egymással, a jelenlévő szaktanárokkal arról, hogy a megfigyelt különböző tanórákon mit tapasztaltak, milyen jó megoldásokat, szaktanári tevékenységeket láttak, válaszokat kaphatnak a felmerült kérdéseikre, dilemmáikra. A kötetlen formájú beszélgetés során kerül sor a szaktanári munka komplex feladatrendszerének a feltérképezésére. Fontos, hogy a megbeszélésre behívott szaktanárok előzetesen készüljenek fel, gondolják át, hogy szaktanárként melyek a legfontosabb feladataik a csoportok megismerésében, a pedagóguscsoportokban való működésben, kiegészítve azokkal a speciális feladatokkal, melyek az adott iskolára jellemzők. A hallgatók is készülnek kérdésekkel, amit a tanárok elmondott gondolataihoz kapcsolódva tesznek fel.

A csoportos megbeszélés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók megoszthatják tapasztalataikat a meglátogatott szakóráról egymással és a kollégákkal

→ a szaktanárok részletesen bemutatják egy szaktanár komplex tevékenységét fókuszálva a tanulócsoporthoz megismerésre és a pedagógusközösségben való működésre, az adott intézményben lévő speciális feladatokkal, aktuális dilemmákkal kiegészítve

→ a hallgatók megoszthatják kérdéseiket, dilemmáikat a pedagógusok oktatói és nevelői munkájával kapcsolatban

→ legyen mód kötetlen beszélgetésre a diákokkal a szünetben

A megbeszéléshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók a megbeszélésen kérdeznek, visszajelzéseket adnak és a legfontosabb tapasztalataikat rögzítik a terepnaplóban
- jegyzeteket készítenek a szaktanári munka komplex feladatköréről, specialitásairól

4. óra: Az iskolalátogatási gyakorlat lezárása – reflexió

A látogatás utolsó részében közös tapasztalat megosztására kerül sor a hallgatók és az iskola érintett tanárai között. A hallgatók visszajelzést adnak arról, hogy mit tanultak, miben fejlődtek a gyakorlat során, mi tetszett, milyen dilemmák, javaslatok fogalmazódtak meg bennük. Az iskola vezetése, a gyakorlatot segítő tanárok pedig összegzik a benyomásaikat a tanárjelölt hallgatókról, a szakmai hozzáállásukról, a gyerekekkel végzett rövid gyakorlati feladatuk tapasztalatairól. Ezzel a reflexiós körrel zárul az intézménylátogatás négy alkalma.

Az iskolalátogatási gyakorlat lezárásának a legfontosabb jellemzői:

→ kötetlen beszélgetőkör kialakítása

→ az iskola vezetése, tanárai és a hallgatók visszajelzést adnak egymásnak a gyakorlat tapasztalatairól

→ közös zárás, reflexió, elköszönés a diákoktól

A lezáráshoz, a reflexióhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók visszajelzést adnak az iskola munkatársainak a gyakorlatuk tapasztalatairól
- rögzítik a gyakorlati feladataikhoz kapott hallgatói és tanári visszajelzéseket, reflexiókat

A szorgalmi időszak előtti feladatok:

- Az ELTE TKK kollégája felveszi a kapcsolatot az intézmény vezetésével és egyeztetik a következő félév intézménylátogatásának konkrét időpontját /időpontjait.
- Az ELTE PPK oktatója felveszi a kapcsolatot az iskola vezetésével, a gyakorlat támogatásával megbízott tanárával / oktatójával és részletesen átbeszéljük a félévi menetrendet, feladatokat, speciális lehetőségeket, kéréseket.

A 2. pályaszocializációs gyakorlatot támogató pedagógus feladatai a szorgalmi időszak alatt

A 2. pályaszocializációs gyakorlat során egy intézménybe nyernek bepillantást a hallgatók, mely során iskolavezetővel, helyettesekkel, pedagógusokkal és persze diákokkal egyaránt találkoznak előadás, óralátogatás, beszélgetés, tanórán kívüli tevékenység megfigyelése, kiscsoportos aktív tevékenység keretei között. Ebből az következik, hogy az iskolalátogatás akkor lesz sikeres, ha az iskola egésze, a pedagógusok egy része aktívan bekapcsolódik ebbe a munkába. Ennek ellenére, vagy éppen ezért hasznos, ha az iskolában van egy nevesített, a pályaszocializációs gyakorlatot támogató pedagógus. Ez azoknál az intézményeknél különösen hasznos, akik egy egész csoportot vállalnak egy félévben, illetve akik többfajta pályaszocializációs gyakorlatba kapcsolódnak be. A 2. pályaszocializációs gyakorlat esetén hasznos, ha a támogató pedagógus osztályfőnök.

A gyakorlatot támogató pedagógusok számára reflexiós alkalmakat kínál a Pedagógiai- és Pszichológiai Kar (PPK), félévente kétszer, műhelyfoglalkozások keretében.

A gyakorlatot támogató pedagógus legfontosabb feladatai:

- koordináció az egyetemmel (Tanárképző Központ), kapcsolattartás a szemináriumot vezető egyetemi oktatóval (PPK)
- előadások megszervezése / megtartása (iskola, osztályfőnöki munka, tanárok együttműködése, iskola és szülők kapcsolata)
- pedagógusok szakmai közösségeinek munkájába való betekintés, megfigyelőként való részvétel biztosításának megszervezése
- az iskola és a szülők kapcsolatának bemutatása, lehetőleg megfigyelői részvétel biztosításának megszervezése
- a párhuzamosan zajló óralátogatások megszervezése / megtartása (osztályfőnöki, szaktanári), pedagógusok felkészítése
- tanórán kívüli tevékenységek látogatásának megszervezése, a hallgatóknak azokon való csoportos aktivitásának biztosítása

A szorgalmi időszak utáni feladatok

A hallgatói munkák értékelése:

A 2. pályaszocializációs gyakorlathoz egyetemi kísérő szeminárium is tartozik, annak érdekében, hogy az intézménylátogatások előkészítése és a tapasztalatok feldolgozása folyamatában támogatott legyen. A két kurzus egymásra épül, a hallgató egy összesített érdemjegyet kap, teljesítményét az egyetemi oktató értékeli, de támaszkodik az iskolai kollégák véleményére.

A féléves munka oktatói értékelése:

A vizsgaidőszakban két módon kerül sor a kurzus értékelésére oktatói szemmel:

1. *Tanári kérdőív:* minden félév végén a gyakorlatot támogató pedagógusnak egy online kérdőívet kell kitölteni a kurzus értékeléséhez és fejlesztéséhez kötődően (tevékenységek, hallgatók, együttműködés stb.).
2. *Workshop:* a vizsgaidőszakban szerveződik egy találkozó (személyes, és vagy online) a kurzusban résztvevő iskolák képviselői, tanárok és egyetemi oktatók részvételével, melyen megoszthatják tapasztalataikat, erősíthetik az együttműködést és ezek alapján alakíthatják a kurzus tartalmát, feladatait, követelményét.

4 A féléves munka feladatai

Egyéni szemináriumi feladat: Elemző dolgozat

A féléves munka során a szemináriumi munka része – az intézménylátogatás tapasztalataira építve – egy elemző dolgozat készítése. A dolgozatok szakirodalom felhasználásával készülő, önálló elemzések: a gyakorlatok során megélt tapasztalatok szakmai elemzése, saját reflexiók bemutatása. Az elemző munka során a hallgató az alábbi témák közül választhat egyet:

1. Az osztályfőnöki munka sajátosságai, személyiségformáló szerepe

Az írásbeli munka során a hallgató feladata, hogy a tanulóként átélt tapasztalatai alapján gondolja át az osztályfőnöki feladatkört, ezt a képet már leendő tanárként hasonlítsa össze a szakirodalomban feltárt elmélettel és a vizsgált iskolában megismert gyakorlattal. A szemináriumi munka során és az előadáson a hallgatók részletesen foglalkoznak majd az osztályfőnök személyiségformáló és közösségalkító szerepével, szakmai és adminisztratív feladataival. Az iskolai gyakorlat során lesz mód osztályfőnöki órán részt venni, osztályfőnökkel beszélni, kihívásokat, dilemmákat, a mindennapi, gyakorlat során előkerülő problémákat, konkrét kérdéseket megvitatni. A dolgozatot segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen tevékenységből áll össze az osztályfőnöki munka? Melyek a legfontosabb feladatai napjainkban? Mi alakítja ezeket a feladatokat, esetleg elvárásokat?
- Milyen osztályfőnöki tevékenységeket látott, jegyzett fel az intézménylátogatási alkalmak során? Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a feladatokat, tevékenységeket?
- Hogyan lehet információt szerezni a közösség sajátosságairól, szerkezetéről és változásairól?
- Milyen szocioökonómiai jellemzői vannak az osztály tanulóinak?
- Milyen jó módszerek vannak a közösség formálása, alakítása, fejlesztése érdekében?
- Hogyan lehet eredményesen kapcsolatot tartani a kollégákkal és a szülőkkel?
- Hasonlítsa össze, ütköztesse saját, tanulóként szerzett tapasztalatait, az intézményben megismert gyakorlattal, és a szakirodalomban olvasottakkal!
- Milyen kihívásokkal találkozott a feladatokhoz kapcsolódóan?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, melyek közel állnak Önhöz, melyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, melyeket kihívásként él meg? Indokolja válaszait!

3. A pedagógusok tanuló szakmai közösségei

A dolgozat keretei között a hallgató feladata, hogy az intézményi gyakorlat során tárja fel a pedagógusok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, tanulásának eltérő formáit, intézményi gyakorlatát (például értekezlet, munkaközösség, fórum, workshop, „kistanári”, kirándulás stb.) A szemináriumi munka során és az előadáson a hallgatók részletesen foglalkoznak majd a pedagógusok együttműködésével, tanulásával, ezek formáival. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen formái vannak a tanárok szakmai együttműködésének, tanulásának?
- Milyen lehetőségeket, tevékenységeket látott, jegyzett fel e téren az iskolalátogatások során?
- Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a szakmai közösségeket?
- Hogyan rendszerezné az együttműködés, a szakmai tanulás formáit (formális, nem formális)?
- Milyen kihívásokkal találkozott az iskolai terepmunka során ehhez kapcsolódóan?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, melyek közel állnak Önhöz, melyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, melyeket kihívásként él meg a tanárok együttműködése, tanulása terén?!

Csoportos feladat 1.: Foglalkozás tervezés-kipróbálás

A féléves munka során kiscsoportokban is zajlik munkavégzés a szemináriumi órákon és az intézményi terepmunka során egyaránt. A félév elején az egyetemi szemináriumi órákon 3-4 fős kiscsoportok alakulnak, akik rendszeresen végeznek együtt megfigyeléseket, készítenek közös feladatokat, tervet az egyetemen és az iskolában. A csoportalakító szempont, hogy az iskolában milyen tanórán kívüli közösségfejlesztő, tanulást támogató foglalkozást fognak jobban megismerni, melynek munkájába optimális esetben be is kapcsolódnak egy - egy foglalkozás, gyakorlat, feladat kipróbálásába.

Választható területek - feladatok:

- szakkör – pl.: valamilyen témakör részlet, érdekesség, feladat, gyakorlat megtanítása
- diákönkormányzat – pl.: közösségépítő játékok, vitamódster gyakoroltatása
- délutáni foglalkozás – pl.: játékok tanítása, tanulás támogatása a napköziben
- szabadidős tevékenység – pl.: játékok tanítása, klub foglalkozás szervezése
- iskolai program - pl.: bekapcsolódás ünnepség, rendezvény szervezésébe, megvalósításába
- iskolán kívüli program – pl.: részvétel kirándulás, múzeumi foglalkozás megszervezésében

A hallgatók érdeklődése és az adott iskola lehetőségeit összevetve, az iskolával szorosan együttműködve a csoportok eldöntik, hogy milyen típusú délutáni tevékenységet ismernek meg jobban, melyhez kapcsolódnak. Ennek kapcsán a második látogatáskor megismerkednek azokkal a gyerekekkel, segítő tanárukkal (ha lehet, részt vesznek velük közös foglalkozáson), akiknek gyakorlatot fognak tartani. A következő alkalomra megterveznek egy 15-20 perces foglalkozást, gyakorlatot, játékot, amit, kiscsoportban ki is próbálnak. A gyakorlatot követően megbeszélik, értékelik a feladat megvalósítását. A szeminárium teljesítésének egyik eleme a foglalkozás terv elkészítése, és a kipróbálás tapasztalatainak reflektív összegzése. Ezt az anyagot kell feltölteni a kurzus e-learning felületére. Abban az esetben, ha nincs mód a tervezett tevékenység iskolai kipróbálására, akkor csak a terv kerül értékelésre.

Csoportos feladat 2. – Szülő és iskola – prezentáció

A félév elején kialakult 3-4 fős kiscsoport másik feladata, hogy térképezzék fel a szülők és az iskola kapcsolatrendszerét. Ez a téma többször előkerül az intézménylátogatások (beszélgetés, megfigyelés) során, de a szemináriumi órák keretei között is. Az prezentáció elkészítéséhez fontos feltárni:

- Hogyan jellemezhető az iskolát használó családok társadalmi, gazdasági, kulturális háttere?
- Milyen intézményi válaszok következnek ebből?
- Hogyan épít az iskola a szülői elvárásokra?
- Milyen eredményes kapcsolattartási formákat végeznek a gyakorlatban?
- Hol van mód a szülőknek / tanároknak egymással érdemben kommunikálni?
- Milyen jó gyakorlatok / dilemmák merülnek fel ebben a kapcsolatban?

A kisebb csoportoknak az iskola és a szülő kapcsolatáról egy prezentációt kell készíteni, melyet az utolsó egyetemi órán 10-10 percen belül kell mutatni a hallgatótársaknak és az erre az alkalomra meghívott iskolai kollégáknak. A bemutató formája lehet: ppt, poszter, digitális poszter, kisfilm, powtoon, stb. A bemutatóban szerepelnie kell:

- a téma elméleti háttere
- iskolai tapasztalatok, gyakorlatok, fejlesztési ötletek.

A szemináriumi teljesítés része a prezentáció, melyet az utolsó szemináriumi alkalom előtt fel kell tölteni a kurzus e-learning felületére, majd az órán a csoport és a vendégek előtt bemutatni.

5

Sablonok az iskolai terepmunkához

Jegyzet az iskola bemutatásáról

NAPLÓ AZ ISKOLALÁTOGATÁSRÓL

HALLGATÓ NEVE:

AZ ISKOLA NEVE

A látogatás időpontja:

A LÁTOGATÁS ELŐKÉSZÍTÉSE (JEGYZETEK)

Az iskola fő jellemzői, értékei, társas-társadalmi kontextusa a pedagógiai program és a bemutatkozó előadás alapján:

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA (JEGYZETEK)

Az iskola mint közösség: nevelés, csoportok, szakmai közösségek

- Melyek az iskola fő céljai, nevelési értékei a közösségformáláshoz kapcsolódóan?
- Milyen közösségfejlesztő tevékenységeket kínál az iskola? (Például tanórán kívüli nevelés, szakkörök, szabadiós tevékenységek, kirándulások).
- Melyek az iskolai kultúra fontos elemei (például ünnepek, tradíciók, hagyományok).
- *Milyen iskolai közösségek működnek (tanulói, tanári, szülői szinteken)?*

A közösségformáláshoz kapcsolódó értékek

Az értékek megjelenése („lenyomata”) a pedagógiai munka során

A tanulási környezet

- Milyen az iskola hangulata?
- Milyen az iskola épülete?
- Milyenek a tantermek?

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Osztály:	
Az osztályfőnöki óra témája:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók / a csoport tevékenysége:
	A tanulók / a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége	Tetszett / Nem tetszett / Dilemma
15'		
30'		
45'		

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MEGBESZÉLÉS JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- legfontosabb osztályfőnöki feladatok,
- felmerült témák,
- kérdések, dilemmák

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Írjon le egy gondolatot, amit tovább gondolt az osztályfőnöki szerephez kapcsolódóan?

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A SZAKOS TANÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Tanóra:	
Osztály:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók / a csoport tevékenysége:
	A tanulók / a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

1) Röviden írja le azt az órarészletet, ami nagyon tetszett a pedagógus munkájában/ tevékenységében? Miért?

2) Mivel kapcsolatban / Milyen kérdést tenne fel az órán látottakkal/ a tanár órai tevékenységéhez kötődően?

A SZAKOS ÓRAMEGFIGYELÉS ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS MEGBESZÉLÉSÉNEK JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- az osztály sajátosságai, jellemzői
- legfontosabb szaktanári feladatok,
- a szakmai munkaközösség működése,
- az szaktárgy tanításának örömei, kihívásai, módszertani sajátosságok
- kérdések, dilemmák

Reflexióim

(Emeljen ki két gondolatot a beszélgetés kapcsán, melyeket tovább gondolt, fontosak voltak az Ön számára.)

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGRŐL

A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen tanórán kívüli tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (csoportlétszám, összetétel, életkor, érdeklődés, előzetes tudás):	
A tanórán kívüli tevékenység jellemzői:	Mi a program célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. milyen gyakran van? kiknek szól? hogyan kapcsolódik a tanulók érdeklődéséhez?)
A tanulási környezet elrendezésének sajátosságai:	

A PROGRAM/FOGLALKOZÁS TÖRTÉNESEI:

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Írjon le egy gondolatot a tanórán kívüli tevékenység megfigyelésével összefüggésben, amire tanári nézőpontból építeni tud a megtervezendő kiscsoportos foglalkozás előkészítése során.

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK MÁ S ZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS RŐ L ESEMÉ NYEK RŐ L

A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen szakmai tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (szerep, csoportlétszám, összetétel, életkor):	
A szakmai program jellemzői:	Mi a szakmai program / esemény célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. milyen gyakran van? kiknek szól? kik a résztvevői?)
A tér elrendezésének sajátosságai (hol tartják, hogyan helyezkednek el a résztvevők?):	

A SZAKMAI ESEMÉNY/PROGRAM FŐBB TÖRTÉNESEI

A résztvevők tevékenységei

Idő

Segítő kérdések:

Ki(k) vezeti(k) a programot? Miről van szó? Hogyan zajlik a megbeszélés? Mik a főbb témakörök, felmerülő kérdések?

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Fogalmazzon meg egy kérdést, dilemmát, írjon le egy pedagógiai helyzetet a szakmai programmal összefüggésben, amit tanári nézőpontból izgalmasnak, tovább gondolásra érdemesnek talált.

Foglalkozásterv sablon

FOGLALKOZÁSTERV	
A terv készítői:	
Időtartam:	
Pedagógiai célok:	
A foglalkozás témája/ tartalma:	
Fejlesztendő tanulói kompetenciák:	
Életkor:	
A tanulócsoport jellemzői:	

Idő	Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység	Módszerek/gyakorlatok	Eszközök	Megjegyzések

REFLEXIÓ A FOGLALKOZÁS/GYAKORLAT MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL

Kérjük, hogy amennyiben volt lehetőségük megvalósítani foglalkozástervüket, reflektáljon annak történéseire.

Alább olvashat néhány segítő szempontot, kérdést, melyek orientálják gondolkodását. Kérjük, hogy a kérdéseket az Ön gondolkodását segítő szempontokként kezelje, a feladat és cél nem azok mechanikus megválaszolása, Önnek összefüggő szöveget kell írnia.

- Milyen előzetes érzésekkel vágott neki az adott foglalkozásnak?
- Hogyan érezte magát a diákokkal végzett feladatban?
- Volt-e esetleg olyan történés, ami váratlan volt az Ön számára?
- Hogyan látta a gyermekek/fiatalok csoportját, tevékenységét?
- Vajon mennyire érezték jól magukat?
- Felfigyelt-e esetleg valamire a csoport működésében?
- Sikerült elérni a kitűzött célokat?
- Hogyan tudtak együttműködni csoporttársaival a tervezés és a megvalósítás során?

Történt-e a foglalkozáson olyan:

- ami elgondolkodtatta?
- ami a tanári feladatok vonatkozásában újszerű volt Önnek?
- amit sikernek élt meg?
- amit esetleg kudarcnak élt meg? Mit csinálna másképpen?